

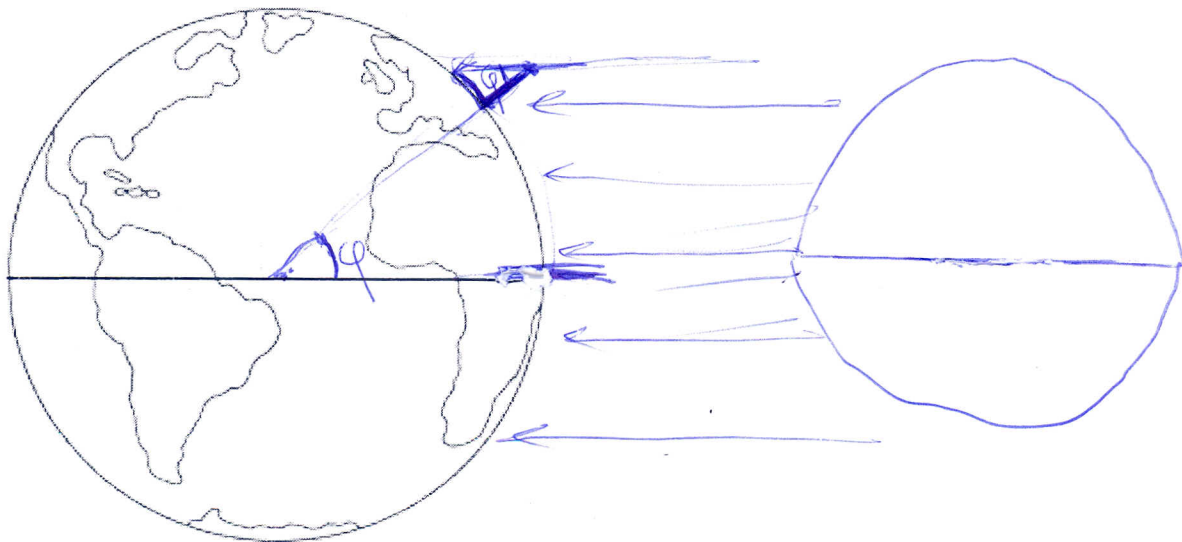
Το πείραμα του Ερατοσθένη.

Λίγα λόγια: Με τη μέτρηση της σκιάς ενός γνώμονα (κάθετου ραβδιού στο έδαφος) θα μπορέσουμε να υπολογίσουμε την ακτίνα της Γης, όπως περίπου την υπολόγισε ο Ερατοσθένης.

Γεγονός: Στον Ισημερινό (γεωγραφικό πλάτος 0°), την ημέρα της ισημερίας (21 Μαρτίου – αλλά για το 2016 20 Μαρτίου), την ώρα μεσουράνησης του Ήλιου, οι ακτίνες του Ήλιου πέφτουν κάθετα στο έδαφος. Την ίδια στιγμή στο Ηράκλειο ο γνώμονας έχει κάποια σκιά.

Δραστηριότητα 1^η: Στο παρακάτω σχήμα βλέπεις την Γη και υποθέτουμε ότι δεξιά βρίσκεται ο Ήλιος. Μπορείς να σχεδιάσεις ως παράλληλες ευθείες τις ακτίνες του Ήλιου την ημέρα της Ισημερίας;

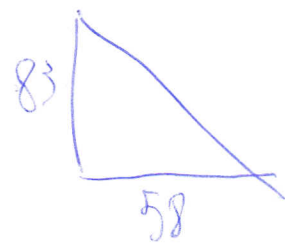
Μπορείς να σχεδιάσεις έναν γνώμονα στον Ισημερινό και έναν άλλον γνώμονα σε άλλο βόρειο γεωγραφικό πλάτος και τις αντίστοιχες σκιές την ώρα μεσουράνησης του Ήλιου κατά την ημέρα της Ισημερίας; Αν ϕ η γωνία που σχηματίζει η ακτίνα του Ήλιου με τον γνώμονα, τότε ποια η σχέση της ϕ με το γεωγραφικό πλάτος του τόπου;

Δραστηριότητα 2^η: (μετρήσεις του πειράματος)

Σχεδιάσε εδώ τον γνώμονά σου, την σκιά του και τη γωνία ϕ και έπειτα συμπλήρωσε τις μετρήσεις:

$$83^2 + 58^2 = x^2$$

Ύψος γνώμονα: 83 cm

Μήκος σκιάς: 58 cm

Συμπεράσματα:

$\epsilon\phi\phi =$ ~~0.69~~

Άρα το γεωγραφικό πλάτος του Ηρακλείου είναι: 35,94

Και επειδή η απόσταση Ηράκλειο-Ισημερινός είναι 3930,787 Km, τότε η ακτίνα της Γης είναι: 39,979 km

Σημείωση: Το τόξο επίκεντρης γωνίας μ° σε κύκλο ακτίνας ρ έχει μήκος $l = \frac{\pi \rho \mu}{180}$